

Nr. 11 | november 2014 |
36ste jaargang |
verschijnt niet in augustus |
P 408.654

Vreemdelingen te gast

Verenigde Protestantse
Kerk in België
vpkb.be

Inhoud

Schriftwerk / Woord van de voorzitter

Jan van den Berg: Ik ben een vreemdeling op aarde, verberg uw geboden niet voor mij	blz.	3
Steven H. Fuite: Onderscheiden waar het op aankomt	blz.	4

Eerste Wereldoorlog

Interview met de voorzitter	blz.	5
Mijn God, hoe snel vergeet men zijn bevrijding	blz.	6
Horizon-taal	blz.	7

In het vizier: Vreemdelingen te gast

Annet Sinnema-Buurman: passie voor wat kwetsbaar en kansloos is	blz.	8
Anne Kooi: Vreemdeling te zijn op aarde, een Bijbelse verkenning	blz.	10
De vluchtelingendienst van het Protestants Sociaal Centrum van Brussel	blz.	12

Coördinatie Bezinning en Dialoog

Frans van der Sar: leven in een sabbatjaar	blz.	13
--	------	----

Coördinatie Kerk en Wereld

Protestantse Solidariteit: <i>ik help een kind</i>	blz.	14
Noodkreet uit Syrië	blz.	15

Nederlandstalige communautaire coördinatie

Protestantse Omroep	blz.	16
Maria Euwema: de Kerk als rustplaats, ook voor jonge mensen	blz.	17

Aankondigingen	blz.	18
----------------	------	----

Colofon	blz.	20
---------	------	----

Uit de redactie

“Onderscheiden waar het op aan komt”. Is die oproep van de apostel Paulus (en thema van de komende synode-vergadering) niet altijd weer, elke dag en in elke context opnieuw, een fundamentele basisregel in het bestaan? Met dat thema voor ogen, sprokkelend in de bijdragen van deze Kerkmozaïek, hieronder enkele zinnen daaruit. Aan de lezer om te ontdekken waar die zinnen staan (en wat ze in ons leven betekenen):

- “Hoe fundamenteel het besef is dat de kwaliteit van het samenleven getoetst wordt aan het lot van de zwaksten...”

- “Passanten zijn wij (...) vreemdelingen op aarde. De aarde is niet van ons (...) Wij hebben het vruchtgebruik voor een beperkt aantal jaren.”

- “Een kerk die de samenleving niet raakt, is geen kerk.”

- “Ik zal er zijn voor jou.”

- “Als het Evangelie voor één ding staat, is het voor de waarde van elk mensenleven.”

De redactie wenst u veel leesplezier.
Ernst VEEN

Ik ben een vreemdeling op aarde, verberg uw geboden niet voor mij (psalm 119:19)

Dertig jaar geleden schreef ik een kort overzicht van de geschiedenis van de Nederlandstalige protestantse kerk in de miljoenenstad São Paulo en ik kon geen betere titel vinden dan dit psalmvers. Het is immers het sentiment dat je een vreemdeling blijft in zo'n chaotische mensenmassa.

Hoe vele vluchtelingen in onze tijd zullen dat gevoel niet evenzeer kennen? Je zult maar op een gammal bootje de overtocht wagen naar een continent dat niet om je zit te springen.

Vreemde mensen en weerbarstige talen. Verlies van vrienden en familie. Geen weet hebben hoe het verder moet. Met of zonder documenten in een soms vijandige omgeving. En dan die administratie. Vragen honderduit over je motieven en het waarom. Dat alles in een taal die de tolk af en toe ook niet helemaal machtig is. Vreemdeling zijn is geen pretje.

Als ervaren expatriate met een weloverwogen doel voor ogen heb je het makkelijk. Op mijn expertise werd gewacht. Deze vreemdeling werd met open armen in Braziliaanse snit ontvangen.

Maar een vluchteling in een vreemd land doet geen oog dicht. Wat zal hem morgen overkomen? Niemand zit op hem te wachten. Ze zijn je liever kwijt dan rijk.

De tekst van de psalmist slaat op ons allen. Het leven is maar kort. Passanten zijn wij, deelnemers aan de wirwar hier beneden, kortom: vreemdelingen op aarde.

Die aarde is niet van ons, zij is ons slechts voor een tijd gegund. Wij hebben het vruchtgebruik voor een beperkt aantal jaren. Daarna is het over en uit.

In het beste geval genieten we van dit leven, zijn we gelukkig met ons werk en de mensen om ons heen. Valt het tegen, dan is de weg soms moeilijk begaanbaar en de dreigingen overal te vinden.

Daar komt nog bij dat de wereld tegenwoordig knap lastig in elkaar steekt. Overal is er herrie, worden mensen verjaagd, vermoord of opgesloten, en hier in eigen land is je beloofde pensioen ook niet meer zo zeker.

Probeer dan maar eens Gods geboden te houden. Wij weten niet meer wat er moet of niet moet, wat er mag of niet mag. Verberg uw geboden niet voor mij! Onze voorouders waren gezegend met een rustig bestaan, dat denken we toch. Zij kenden nog de regels en de wet. des Heren.

Wij zijn allen in menig opzicht vrijdenkers geworden en de weg soms bijster.

Maar voordat ik nu in somberheid eindig, wil ik het positieve van dit vers benadrukken.

Als vreemdeling kijk ik mijn ogen uit, en geniet van elke nieuwe dag. De zon schijnt over goeden en slechten. En ik heb dat maar te aanvaarden. Ik ben een gast en vreemdeling op aarde (psalm 119 strofe 7).

Ds. Jan VAN DEN BERG,
predikant te Brasschaat.

Bijdragen voor het volgende nummer verwacht de redactie graag uiterlijk 4 november 2014.

**Thema van het decembernummer:
Kerst**

Onderscheiden waar het op aankomt

Zo luidt het thema van de synodevergadering die halfweg deze maand bijeenkomt. Dit jaar, 175 jaar na de eerste en stichtende synodevergadering, zullen op 15 en 16 november afgevaardigden uit de hele VPKB twee dagen lang in Vaalbeek vergaderen. Zo'n synodevergadering, waar het beleid van onze landelijke kerk wordt besproken en beslissingen worden genomen, is het hoogste gezagsorgaan binnen onze democratisch opgezette kerkstructuur.

Het thema voor de tweedaagse synodezitting, 'Onderscheiden waar het op aankomt', werd ontleend aan het begin van de Filippienzenbrief van de apostel Paulus (Filippienzenbrief 1, 9-11), die zijn geloofsgenoten schrijft:

En ik bid dat uw liefde blijft groeien door inzicht en fijnzinnigheid,
zodat u kunt onderscheiden waar het op aankomt.
*Dan zult u op de dag van Christus zuiver en onberispelijk zijn,
vol van de vruchten van de gerechtigheid,
die u dankt aan Jezus Christus,
tot lof en eer van God.*

Groeiende liefde en kunnen onderscheiden waar het op aankomt, dat hebben wij als leden van de Verenigde Protestantse Kerk in België nodig. We staan als kerk voor meerdere uitdagingen.

Een daarvan is om kritisch te kijken naar de manier waarop we onze nationale kerk hebben georganiseerd. Als protestanten met een sterk verantwoordelijkheidsgevoel vonden en vinden we heel veel zaken belangrijk en willen her en der aanwezig zijn. Dat heeft geleid tot een kerk die allerlei nationale en communautaire Werkgroepen en Commissies telt. Het aantal is in de loop van de jaren alleen maar toegenomen. Allemaal om zinvol werk te doen en veel ervan was en is ons zo dierbaar. Maar te talrijk zijn de aanwijzingen dat het ons boven het hoofd groeit.

Het is en blijft ons verlangen en onze roeping om het Evangelie present te stellen. Maar dat hebben we dan wel te doen in het besef in een sterk veranderde en veranderende maatschappij te leven. Wanneer de samenleving verandert, mogen we als kerk niet achterblijven. Een kerk die de samenleving niet raakt, is geen kerk. God heeft de wereld op het oog.

Kortom: er staan midden november fundamentele vragen op de agenda van de synodeafgevaardigden. Welke nieuwe initiatieven moeten we nemen, waarmee in alle voorlopigheid experimenteren, en waarvan moeten we afscheid nemen omdat het weliswaar lange tijd zeer waardevol is geweest, maar nu moet worden losgelaten?

Er is echter iets wat nog belangrijker is. Dat is om juist nu, in en bij al het nadenken over onze kerk, te willen groeien in liefde, in liefde voor elkaar. Ook dat heeft te maken met onderscheiden waarop het aankomt.

De apostel Paulus schreef eerder in zijn brief (Filippienzenbrief 1, 3-5):

*Ik dank mijn God altijd wanneer ik aan u denk,
telkens wanneer ik voor u allen bid.
Dat doe ik vol vreugde,
omdat u vanaf de eerste dag tot nu toe
hebt bijgedragen aan de verspreiding van het evangelie.*

Ik vraag alle lezers van Mosaïque/Kerkmozaïek om de synodevergadering te willen gedenken in hun voorbeden en de synodeafgevaardigden wijsheid toe te bidden opdat zij een moedgevende en vruchtbare vergaderweek-end zullen mogen hebben, met besluiten die ons als kerk zullen helpen om, in het spoor van wie ons voorgingen, bij te dragen aan de verspreiding van het Evangelie.

Ds. Steven H. FUIITE,
Voorzitter Synodale Raad.

Interview met de voorzitter

Mijn God, hoe snel vergeet men zijn bevrijding!

Anglicanen, Duitse en Belgische protestanten gedenken de Grote Oorlog

Op vrijdag 3 oktober begaven de voorzitter van de Evangelische Kirche im Rheinland, ds. Manfred Rekowski, het hoofd van de Anglicaanse Kerk in België, canon Jack McDonald, en ds. Steven H. Fuite, synodevoorzitter van de Verenigde Protestantse Kerk in België, zich naar de Westhoek en bezochten gezamenlijk het Engelse kerkhof Tyne Cot te Passendale, het Belgische kerkhof te Houthulst en het Duitse kerkhof te Langemark. Ook legden zij in aanwezigheid van dhr. Carl Decaluwé, Gouverneur van West-Vlaanderen, aan de leperse Menenpoort een krans en spraken een gemeenschappelijke verklaring uit. De dag werd besloten met een liturgische viering in het kerkgebouw van de Verenigde Protestantse Kerk te Leper.

Waarom de Grote Oorlog apart, als protestantse kerken, herdenken?

Ds. Fuite: 'In de veelheid aan herdenkingen die rondom deze oorlog georganiseerd worden, hebben wij deze dag expres niet breed oecumenisch opgezet vanuit het idee dat België het slagveld was tussen het overwegend Anglicaanse Engeland en het overwegend protestantse Duitsland. Dat gegeven hebben we aangegrepen om eens niet op te gaan in de grote massa, maar bij onszelf stil te staan. Ook als protestanten dragen we schuld.

Zoals in de gezamenlijke verklaring staat: "Eerlijk bekennen wij dat oorlogen, ook de Eerste Wereldoorlog, meermaals ook theologisch gelegitimeerd werden". In die verklaring, die op elk van de bezochte oorlogskerkhoven werd voorgelezen, wordt onder meer het belang van geschiedenisonderwijs benadrukt. Omdat mechanismes van haat nog steeds leven in een maatschappij waarvoor ook wij mee verantwoordelijkheid dragen. Onze hoop ligt in de toekomst. Maar als we niet ook achterom kijken, zullen we nooit in staat zijn die mechanismes bloot te leggen.'

Wat maakt zo'n herdenking betekenisvol?

Ds. Fuite: 'We maakten de gang van het ene kerkhof naar het andere, als een soort aaneengesloten liturgie. Een doedelzakspeler speelde een hymne, daarna klonk de gezamenlijke verklaring. Op het Engelse kerkhof in het Duits, op het Belgische kerkhof in het Frans en op het Duitse kerkhof in het Engels. Ik zag de ontroering bij de Duitse voorzitter toen hij op het Duitse kerkhof een aantal Engelse schoolkinderen zag die daar heel sereen stonden te kijken en met hun smartphones foto's maakten van onze plechtigheid.

Daar sta je dan met zijn drieën, in zwarte toga's, rondom een soort massagraf. En waar je ook kijkt namen, namen, namen... van soldaten die al na - gemiddeld - drie weken de dood vonden. En dat wisten toen ze hier naar toe werden gestuurd. Complete waanzin.'

'We staan in de Menenpoort.

De doedelzakspeler speelt *Abide with me*.

De verklaring wordt uitgesproken, in het Nederlands nu. En dan het slotmoment, een broederlijke kus die me zeer ontroert.

Ik voel een enorme onderlinge verwantschap.

Samen herinneren, elk staande in zijn eigen traditie, op een plaats waar zovelen stierven in de kou en de modder.

Drie verschillende en nauw verbonden entiteiten vinden elkaar op Belgische bodem en dragen de geschiedenis met zich mee.'

Interview: Annet SINNEMA

Mijn God, hoe snel vergeet men zijn bevrijding!

Anglicanen, Duitse en Belgische protestanten gedenken de Grote Oorlog

‘Mijn God, hoe snel vergeet men zijn bevrijding...’ (naar Psalm 78, 14, berijmd)

Wij gedenken, en we doen dat sàmen als Christenen uit België, Duitsland en Groot-Brittannië.

Wij reiken elkaar de hand als vertegenwoordigers van de Duitse Protestantse Kerk (Evangelische Kirche im Rheinland), de Anglicaanse Kerk in België en de Verenigde Protestantse Kerk in België.

Samen gedenken wij.

Allereerst gedenken wij de slachtoffers.

Als het Evangelie voor één ding staat is het voor de waarde van elk mensenleven.

Ieder mens is uniek, bedoeld en gewenst en wordt bemind door Hem die wij God noemen.

De getallen zijn onbevattelijk en variëren, wat des te meer de onbevattelijkheid toont, maar de Eerste Wereldoorlog kostte ruim 10.000.000 militairen en 7.000.000 burgers het leven en 20.000.000 mensen werden gewond. En dat betreft dan nog slechts de fysieke verwondingen en verminkingen. Ook anderszins zijn levens kapotgemaakt. Onschatbaar is het leed.

Wij gedenken in het bijzonder de talloze Engelse, Duitse en Belgische soldaten en burgers en dragen in gedachten de vernietigde mensenlevens tot Hem die wij God noemen.

Wij staan ook stil bij onszelf en bij de waarden en de kerken die wij vertegenwoordigen.

Eerlijk bekennen wij dat oorlogen, ook de Eerste Wereldoorlog, meermaals ook theologisch gelegitimeerd werden. Vanuit dit besef roepen wij onszelf en andere religieuze leiders op tot voortdurende reflectie en een houding van zelfkritiek. Dit betekent concreet dat steeds het contact en de dialoog met de ander moet worden gezocht en ieder zich moet hoeden voor het versimpe-

len van de werkelijkheid en voor het doen van absolute waarheidsaanspraken.

Voor allen die een politieke verantwoordelijkheid dragen en daarbij uiteraard staan voor de belangen van hen die hun deze verantwoordelijkheid hebben toevertrouwd, bidden wij dat zij de moed zullen hebben voorop te durven gaan in het bevorderen van onderling begrip, waardering en respect voor iedereen die anders is, anders doet en anders denkt, met een andere taal, cultuur, geschiedenis, mening, levensovertuiging, kleur, geslacht of seksuele oriëntatie.

In onze snelle tijd waarin allen zich vooruit haasten, waarschuwen wij voor het vergeten.

Wij vragen om in het onderwijs meer aandacht te besteden aan het geschiedenisonderwijs als instrument voor het blootleggen van de zich tot op vandaag herhalende mechanismen die tot gewelddadige conflicten leiden.

De Eerste Wereldoorlog zou niet de laatste oorlog zijn in Europa. 75 jaar geleden begon de Tweede Wereldoorlog. Het uiteenvallen van Joegoslavië in 1991 leidde tot oorlogen in Slovenië, Bosnië, Kroatië en Kosovo.

Ook in 2014 is er geweld, oorlogsgeweld, op Europese bodem. Vrijheid en vrede zijn nooit vanzelfsprekend, ze zijn een opdracht, ze kosten inzet, altijd.

In het spoor van de Man van Nazareth engageren wij ons en zetten ons in voor een samenleving waarin de rijkdom van de diversiteit als een feest wordt gevierd en wij de angst voor het andere en de ander keer op keer overwinnen. We komen samen op voor gerechtigheid en vrede, in Europa en in de hele wereld.

Wij gedenken, en we doen dat sàmen, opdat over ons niet gezegd kan worden:

‘De geschiedenis leert dat de mens niets van de geschiedenis leert’.

(vrij naar Georg Wilhelm Friedrich Hegel (1770-1831))

België, Ieper, 3 oktober 2014

Manfred REKOWSKI, synodevoorzitter van de Evangelische Kirche im Rheinland

Jack McDONALD, voorzitter van de Anglican Church in Belgium

Steven H. FUITE, synodevoorzitter van de Verenigde Protestantse Kerk in België

Horizon-taal

Vloeibaar gesteente
om een skelet van staal
gegoten en gehard.

Op vrachtwagens geladen
en weggevoerd om
ergens aan de grens
rechttop gezet
te worden.

Zo sta ik daar
om te beschermen
-zegt men-

om blind broeders
van elkaar te
scheiden.

Had men mij neergelegd
ik was een brug geweest
tussen de volken.

Begaanbaar pad
weg naar verbondenheid
naar vrede.

Annet BUURMAN

Vreemdelingen te gast: passie voor wat kwetsbaar en kansloos is

Op 4 november 2013 werd het voormalig Jezuïetenklooster Gésu, gelegen in de Brusselse gemeente Sint-Joost-ten-Node, ontruimd. Dit gebouw, dat onderdak bood aan ca. driehonderd bewoners - vooral Roma en mensen zonder papieren - was in de loop der jaren uitgegroeid tot één van de grootste kraakpanden van Europa. Een groep van zestien mensen vond een veilig heenkomen in de Protestantse Kerk van Brussel. Begin 2014 werd voor de zeven mensen die op dat moment nog in de kerk verbleven tijdelijk woonruimte gevonden in het voormalig klooster Mariëndal te Overijse. En werd een begeleidingscommissie gevormd. De onderneming heette van toen af aan: Project Onderdak. Een gesprek met Stephanie Roels, één van de begeleiders.

Hoe ben je betrokken geraakt bij dit project?

Vóór de ontruiming had het diaconaat al contact met bewoners van het Gésu-klooster. Onze gemeente voelde zich betrokken bij hun erbarmelijke situatie en wilde bijdragen aan het leefbaar maken van het klooster, en dat vooral in materiële zin.

Degene die vanuit het klooster de contacten onderhield en als leider van de groep fungeerde, bezocht af en toe onze kerkdiensten. Ik had hem ontmoet tijdens het koffiedrinken na de dienst en van hem gehoord hoe zwaar het leven in het Gésu was - van het vuil, de prostitutie en de onveilige situatie die er heerste. Ik was geraakt door de wetenschap dat meer dan de helft van de bewoners uit kinderen bestond. Ook dat mensen vanwege het enkele feit dat ze geen papieren hebben, als crimineel worden beschouwd, schokte me enorm. Ik wilde één

al iets doen, maar om allerlei redenen zag ik niet hoe dat zou kunnen.

Toen kwam de ontruiming. Tot de groep die naar onze kerk vluchtte bleken een aantal Georgiërs te behoren. Vlak na de oorlog om Abchazië en Zuid-Ossetië (2008) heb ik een aantal jaren in Georgië gewoond en veel met mensen over die oorlog gesproken. Nu schaamde ik me voor de manier waarop ze hier behandeld werden. Om te laten zien dat we óók gastvrij zijn, en dat ze wél welkom zijn, heb ik spontaan een Georgische maaltijd gekookt. Daar kreeg ik leuke reacties op.

Aanvankelijk leek de opvang voor een korte periode te zijn, maar al gauw bleek dat er meer structurele hulp nodig was. Toen daarvoor een begeleidingsgroep werd gevormd, heb ik me direct aangemeld.

Wat was jouw rol?

Ik heb me vooral verdiept in de formele kant: hun verblijfsstatus en het recht op medische verzorging. Ik communiceerde met de instanties en juridische diensten om de medische papieren op orde te krijgen en een hernieuwde aanvraag voor een verblijfsvergunning voor te bereiden.

Anderen waren weer beter in praktische zaken: het voorzien van eten en drinken, het hen wegwijs maken in Overijse en het geven van taallessen. Iedereen kon op zijn eigen manier bijdragen. We hebben elkaar goed aangevuld.

Vooral de laatste periode, toen de einddatum van het huurcontract met Mariëndal in zicht kwam, was emotioneel zwaar. Ik denk dat het voor iedereen goed was dat er een duidelijke einddatum was. Maar tegelijkertijd was het moeilijk, omdat het werk nog niet af was. Want

de nieuwe verblijfsaanvraag was wel gedaan, maar sommigen zouden opnieuw geen vast adres hebben - een voorwaarde voor behandeling van de aanvraag. De teleurstelling die soms de overhand kreeg, maakte het afscheid soms beladen.

Toch denk ik dat het goed was dat we vanaf het begin die duidelijkheid gegeven hebben. We helpen, maar het blijft hún leven. Ook dat is inherent aan gelijkwaardigheid.

Binnen de begeleidingscommissie werd dit verschillend beleefd, maar er was altijd ruimte emoties

te delen. En we vonden elkaar altijd. Het zo samen optrekken heb ik als heel verrijkend ervaren.

Omdat het juridische proces nog doorloopt, ben ik nog steeds betrokken. Ik zal dat blijven zolang ik het kan en zolang de advocaat het nodig acht. Ik speel nu wel eerder de bal terug en beperk me tot het noodzakelijke. Maar als ze me nodig hebben, blijf ik bereid te helpen. Mijn engagement stopt niet.

Wat betekende het geloof voor jou bij de vervulling deze taak?

Al voordat ik wist dat ik geloofde was het instaan voor de kwetsbaren in de samenleving mijn passie. In Brussel ben ik gaan zien dat het helpen van anderen onlosmakelijk verbonden is met het christelijk geloof. Juist dat besef heeft ervoor gezorgd dat het geloof mijn thuis geworden is. Voorheen deed ik misschien dezelfde dingen, omdat dit nu eenmaal in me zit. Maar nu ben ik me meer bewust van de kracht van God, en voel ik me gesteund.

Voor God zijn alle mensen even waardevol. Hij kijkt naar wie iemand is, niet naar wat hij gedaan heeft en of hij zijn papieren op orde heeft. In die geest wil ik leven; het is een plicht die mij tot mens maakt en mij bevrijdt. Ik heb geen hulp geboden. We hebben geprobeerd mensen hun eigen kracht te doen hervinden. Mensen worden zo uitgestoten, dat ze hun zelfvertrouwen verliezen. Je moet ze dus de hand toereiken, maar met de bedoeling dat ze die uiteindelijk weer loslaten.

Ik vind het mooi dat de kerk voor deze mensen zorgt en probeert structureel iets te veranderen. We mengen ons in de grote politieke discussie. Daar ben ik trots op. Je kunt dit werk doen als je niet gelooft maar als je het doet vanuit het geloof, geeft het een extra dimensie. Ik heb nooit met deze mensen over het geloof gesproken, maar toch bleek het een verbindende kracht.

Hoe kijk je nu op deze periode terug?

Het heeft me veel voldoening gegeven te zien dat door het simpelweg investeren van tijd en aandacht zo'n vertrouwensband kan ontstaan. We hebben bijzondere

en emotionele gesprekken gevoerd, we mochten deelgenoot in hun leven zijn.

Ik hoop dat we deze mensen het gevoel hebben kunnen geven dat ze de moeite waard zijn. Mensen zijn soms slachtoffer van fouten, van zichzelf of van anderen. Ik realiseer me dat je niet te snel moet oordelen. Er is altijd een verhaal.

Interview: Annet SINNEMA

Vreemdeling te zijn op aarde; een Bijbelse verkenning

Het vreemdeling zijn van het volk Israël in Egypte met zijn slavernij, en later het banneling zijn in Babel met zijn rechteloosheid, is een grondmotief in de Bijbel. In het Hebreeuwse woord voor vreemdeling: ger, in transcriptie aangeduid met de medeklinkers GR, klinkt de angst en het lijden mee die de oorzaak zijn van het vreemdeling worden. Behalve dit woord is er nog een Hebreeuws woord dat met vreemdeling vertaald kan worden: nekar, aangeduid met de medeklinkers NKR. Hiervan is de betekenis negatief: deze vreemdeling is een onbekende, in de zin van vijandig en bedreigend. Iemand in elk geval, die niet de bescherming behoeft die een vreemdeling wel toekomt. Zie bijvoorbeeld Deuteronomium 15:3. In de NBV wordt dit woord meestal vertaald met de vrij onhandige term buitenlander. Volgens het Hebreeuwse woordenboek is een vreemdeling iemand die zijn of haar land heeft moeten verlaten als gevolg van oorlog of oproer, bloedschande, hongersnood of ongeluk, en hij of zij is daarmee in de eerste plaats een kwetsbare. Precies zo herkent Israël in de vreemdeling die in zijn midden verblijft, een bepalend element van zijn eigen geschiedenis: "Behandel vreemdelingen die bij jullie wonen als geboren Israëlieten. Heb hen lief als jezelf, want jullie zijn zelf vreemdelingen geweest in Egypte." (Lev. 19:34, zie ook Deut. 10:19).

Uitgaande beweging en economische vluchtelingen

Hieraan voorafgaand ligt een nog fundamenteeler besef van ontworteld zijn. De geschiedenis van de aartsvaders van Israël begint met Abram die alles wat hem vertrouwd is, achter zich laat: "De Heer zei tegen Abram: 'Trek weg uit je land, verlaat je familie, verlaat ook je naaste verwanten, en ga naar het land dat ik je zal wijzen.'" (Gen. 12:1). "Mijn vader was een zwervende Arameeër" (Deut. 26:5), herinnert Israël zich. Abram wordt zelfs economisch vluchteling: "Eens brak er in het land hongersnood uit. Abram trok naar Egypte om daar tijdelijk te gaan wonen, want de hongersnood was zeer zwaar." (Gen. 12:10). Na de hongersnood gaat Abram - inmiddels Abraham geheten - naar Kanaän om daar, opnieuw als vreemdeling, te verblijven. Wanneer zijn vrouw Sara sterft, moet hij vragen om een plek om haar te mogen begraven: "Nadat Abraham bij haar gerouwd had en haar had beweend, stond hij op, verliet de tent waarin zijn overleden vrouw lag en wendde zich tot de Hethieten. Hij zei: 'Ik woon maar als vreemdeling bij u. Geeft u mij hier een eigen graf, dan kan ik mijn overleden vrouw uitdragen en begraven.'" (Gen. 23:2b-4).

Ook Mozes wordt eerst een vluchteling in het land Midian alvorens hij het volk van Israël uit Egypte zal uitleiden. De naam die Mozes aan zijn aldaar geboren zoon geeft, is gebouwd met de medeklinkers GR (vreemdeling): "... en Mozes noemde hem Gersom, 'want', zei hij: 'ik ben een vreemdeling geworden, ik woon in een land dat ik niet ken'" (Ex. 2:22).

Verankerd in het recht

Wanneer het volk van Israël na 40 jaar zwerven door de woestijn aan de rand staat van het land waarin het zelf een samenleving zal opbouwen, worden de vreemdelingen die nog komen gaan, opgenomen in de wetboeken.

Bijvoorbeeld in de tien geboden:

"...de zevende dag is een rustdag, die gewijd is aan de Heer, uw God; dan mag u niet werken. Dat geldt voor u, voor uw zonen en dochters, voor uw slaven en slavinnen, voor uw vee, en ook voor vreemdelingen die bij u in de stad wonen." (Ex. 20:10, zie ook Lev. 16:29). Of in

andere bepalingen: "Wanneer u bij de graanoogst op de akker een schoof vergeet, mag u niet teruggaan om die op te halen. Laat hem achter voor de vreemdelingen, weduwen en wezen. De HEER, uw God, zal u erom zegenen in alles wat u onderneemt. (...) Bedenk dat u zelf slaaf bent geweest in Egypte. Daarom gebied ik u zo te handelen." (Deut. 24:19-22; zie ook Lev. 19:9-10, Ruth 2:8-10, Ps. 146:9). De arme, de vreemdeling, de weduwe en de wees, krijgen een expliciet wettelijke bescherming. Deze regels hebben een beloftevol perspectief: het gezegende leven laat zien dat géven betekent dat men - terugredenerend - ten overvloede hééft: "Elk derde jaar moet u het tiende deel van de opbrengst in zijn geheel afstaan en het opslaan in de stad. De Leviëten, die geen grond bezitten zoals u, en de vreemdelingen, de weduwen en wezen die bij u in de stad wonen, mogen daarvan nemen zoveel als ze nodig hebben. De Heer, uw God, zal u erom zegenen in alles wat u onderneemt." (Deut. 14:28,29, vgl. 26:12,13).

Vreemdeling te zijn op aarde

"Ik heb met hen mijn verbond gesloten en Kanaän aan hen beloofd, het land waarin zij als vreemdelingen hebben gewoond. Ik heb het gejammer van de Israëlieten over de slavenarbeid die hun door de Egyptenaren is opgelegd gehoord, en dat heeft mij aan die belofte herinnerd.", zegt God (Ex. 6:4,5). Het land Kanaän dat Israël gegeven wordt, is het land van hun vreemdelingschap. Zo wordt Mozes met de geschiedenis van Abraham verbonden. Wanneer dan later in de Tora van Israël gevraagd wordt om vreemdelingen in hun midden bescherming te bieden, is het niet alleen het *Exodus-motief* dat een beroep doet op medemenselijkheid. Het is ook het besef dat je in feite zelf als vreemdeling in je eigen land staat. Daarom kan men vluchtelingen als volstrekt gelijkwaardig beschouwen.

Het vreemdeling zijn op aarde heeft ook consequenties voor de eigendomsverhoudingen. Bij het jubeljaar zegt God: "Land mag nooit verkocht worden, alleen verpacht, want het land behoort mij toe en jullie zijn slechts vreemdelingen die bij mij te gast zijn. In heel jullie land moet voor grond altijd het lossingsrecht blijven gelden" (Lev. 25:23,24).

In de verhouding tot het jodendom, wordt het vreemdeling zijn van christenen eens te meer op scherp gezet: vreemdelingen of gasten zij wij bij Israël buiten Christus om (Ef. 2:19 als conclusie uit vers 12). Of: wij zijn misschien juist wel door Christus vreemdelingen in de niet-joodse wereld (1 Petrus 1:1, 2:11). Ons vreemdeling zijn op deze aarde hebben we van in elk geval van Israël geleerd: "Zij allen zijn in geloof gestorven; wat hun beloofd was zagen ze geen werkelijkheid worden, ze hebben slechts een glimp ervan begroet, en ze zeiden van zichzelf dat zij op aarde leefden als vreemdelingen en gasten" (Hebr. 11:13). En: "... u moet tijdens uw leven als vreemdeling ook ontzag voor hem (de Vader) hebben. U weet immers dat u niet met zoiets vergankelijks als zilver of goud bent vrijgekocht (...), maar met kostbaar bloed, van een lam zonder smet of gebrek, van Christus." (1 Petrus 1:17).

Wij zijn vreemdeling bij God; God zelf is vreemdeling. Wanneer David zijn al te menselijke tekortschieten onder ogen wil zien, beroept hij zich voor God opmerkelijk genoeg juist op zijn vreemdeling zijn bij God: "Hoor mijn gebed, Heer, luister naar mijn hulpgeroep, wees niet doof voor mijn verdriet, want een vreemdeling ben ik, bij u te gast zoals mijn voorouders waren." (Ps. 39:13). Hoe fundamenteel het besef is dat de kwaliteit van het samenleven getoetst wordt aan het lot van de zwaksten, zien we wanneer God zelf vreemdeling wordt: "Talloze malen waren wij ontrouw, wij hebben tegen u gezondigd. Bron van hoop voor Israël, redder in tijden van nood, waarom bent u als een vreemdeling in dit land,

als een reiziger die maar één nacht blijft?" (Jer. 14:7b,8). God kiest ervoor om een anonieme vreemdeling te zijn in een wereld die zich verhardt. En daarmee verbindt God zijn lot aan dat van vreemdelingen. Zo ook Christus. In positieve bewoordingen: "Ik was vreemdeling, en jullie namen mij op", zegt Jezus (Mat. 25:35 ev.). "Wanneer hebben wij u als vreemdeling gezien en opgenomen?" is de verbaasde reactie van hen die bij hun eigen weten niet Jezus, maar wel vreemdelingen hebben gehuisvest. Hij antwoordt: "... alles wat jullie gedaan hebben voor een van de onaanzienlijksten van mijn broeders of zusters, dat hebben jullie voor mij gedaan."

Ds. Anne KOOI, september 2014

Zaterdag 15 november 2014:
Wat? Nes Ammim
Wie? Ds. Frans van der Sar
Waar? VPKB Menen, Stationsstraat 86

De vluchtelingendienst van het Protestants Sociaal Centrum van Brussel

Iedereen die op de één of andere manier met asiel te maken heeft, kan terecht op de Vluchtelingendienst van het Protestants Sociaal Centrum. Het gaat zowel om asielzoekers die nog wachten op een beslissing over hun asielaanvraag als om erkende vluchtelingen of afgewezen asielzoekers. We worden ook soms geraadpleegd door mensen die in contact komen met een asielzoeker en van ons willen weten of zij iets kunnen doen.

Uiteenlopende hulpvragen

Allereerst is er een dagelijkse sociale permanentie waarop mensen terecht kunnen voor een eerste gesprek. Meestal zijn meerdere gesprekken nodig om aan het voorgelegde probleem te werken. Voor een voortgezette begeleiding werken wij op afspraak.

Onze bezoekers kregen ons adres via mond tot mond-reclame tussen vrienden, familie of landgenoten. Ook andere organisaties en lidkerken verwijzen naar ons door. De hulpvragen zijn uiteenlopend. Soms vragen de mensen enkel materiële hulp (kledij, meubels, voedsel). Het PSC heeft een kledingboetiek, een meubelzaal en voedselpakketten. Onder bepaalde voorwaarden hebben onze bezoekers recht op deze hulp.

Velen hebben behoefte aan een administratieve of bemiddelende tussenkomst zoals een contact met de maatschappelijk werker van een OCMW, de inschrijving van de kinderen op school, het invullen van een aanvraag voor een studietoelage, een probleem met een te betalen rekening, overleg met een huisbaas, enz.

Begeleiding bij asielprocedures

De meesten komen voor gespecialiseerde juridische raad en begeleiding over de asielprocedure. Op dit vlak bereiden we mensen voor op hun interview bij het Commissariaat Generaal voor de Vluchtelingen. We nemen hun asielverhaal met hen door en wijzen op het belang van een coherent relaas en duidelijkheid in de argumenten en gegevens die ze aanbrengen. Of we geven uitleg over de beroepsmogelijkheden bij een weigering en over het recht op opvang.

Ook de regularisatie van het verblijf om humanitaire of medische redenen komt veel ter sprake. We onderzoeken mogelijke criteria hiervoor en houden dossiers met een regularisatieaanvraag up to date.

Verder begeleiden we procedures voor gezinshereniging, naturalisatieaanvragen, aanvragen voor een vrijwillige terugkeer naar het land van herkomst, enz.

Een luisterend oor

Bij elke raadpleging geven we de mensen de kans om hun zorgen, vrees, verdriet en hoop ter sprake te brengen, bieden we een luisterend oor en gaan we met hen een gesprek aan. Bij zware psychische problemen werken we samen met gespecialiseerde diensten.

Wat de vraag ook is waarmee men naar ons toekomt, wij houden bij elke raadpleging voor ogen dat het uiteindelijke doel van ons werk met mensen is er naartoe te werken dat zij hun rechten verkrijgen, hun doelstellingen kunnen realiseren of onvermijdelijke teleurstellingen kunnen verwerken. We proberen hun de informatie, begeleiding en middelen te geven om dit alles zo goed mogelijk zelf te doen, maar staan altijd klaar met raad en daad om te bemiddelen en om een helpende hand te bieden, om naar de mensen te luisteren en om hen moreel te steunen.

Individuele opvang

Naast deze raadplegingen zijn we ook partner in de individuele opvangstructuur voor asielzoekers van Fedasil en bieden wij huisvesting en begeleiding aan asielzoekers die ons toegewezen worden. Asielzoekers kunnen na een verblijf van vier maanden in een opvangcentrum toegewezen worden aan een individuele opvangstructuur en krijgen dan een individuele woning waarin ze zelfstandig kunnen leven. Wij begeleiden deze gezinnen van zeer nabij: intensieve opvolging en advies over de asielprocedure, contacten met de advocaten, toekomst-gesprekken, scholen regelen voor de kinderen, taal- en inburgeringslessen voor de volwassenen, psychologische begeleiding, we betalen het leefloon en staan in voor de medische kosten... We staan naast hen, we zijn hun vertrouwenspersoon.

Een uitgebreid verslag van ons werk vindt u in het jaarverslag van het PSC of op onze website (www.csp-psc.be).

Jacqueline Vanderhaegen
maatschappelijk werker
Vluchtelingendienst van het PSC
Jenny van Drimmelen-Krabbe, bestuurslid

Voor giften zijn wij steeds dankbaar:
Protestants Sociaal Centrum
Cansstraat 12, 1050 Brussel
BE 77 4245 5403 7142

Leven in een sabbatjaar

Op 25 september begon voor het Joodse volk een Nieuw Jaar, het jaar 5775. Volgens de joodse jaartelling is dit een sabbatsjaar, een zevende jaar, waarover in Exodus 23: 10-11 het volgende wordt gezegd: "Zes jaar achtereenvolgende mag je je land inzaaien en de oogst binnenhalen. Maar het zevende jaar moet je het land braak laten liggen en het met rust laten, dan kunnen de armen onder jullie ervan eten; wat zij nog overlaten is voor de dieren van het veld".

Het zevende jaar ligt in het verlengde van het sabbatsgebod. God stelt grenzen aan het menselijk economisch

handelen, zowel in de tijd als in de fysieke ruimte van de schepping. Het is niet de mens die de loop van de geschiedenis en het aangezicht van de schepping bepaalt, maar God met de mens als verbondspartner. De sabbat en het zevende jaar zijn in de joodse traditie een belangrijke maat voor de verhouding tussen God en mens; een maat die de mens eraan herinneren moet dat God de Schepper en Koning is van hemel en aarde. Een motief dat daarmee verbonden is, is de blijvende gelijkheid van mensen tegenover God en voor elkaar. De economie kan die gelijkheid vertekenen omdat ze verschillen in welvaart laat ontstaan, maar dat mag niet de wezenlijke gelijkheid van mensen aantasten. Daarom voegt Deut. 15: 1-2 dit aspect toe aan het sabbatjaar: 'Elk zevende jaar moet u algemene kwijtschelding verlenen. Dat houdt het volgende in: elke schuldeiser moet iedereen die iets van hem heeft geleend zijn schuld kwijtschelden; hij mag zijn volksgenoot, zijn broeder, niet tot afbetaling dwingen, want de kwijtschelding is afgekondigd in de naam van de Heer'.

Onhaalbaar idealisme?

In de bijbelwetenschap is vaak betwijfeld of deze bepalingen ooit wel zijn toegepast.. Wellicht speelt in die twijfel een westers mensbeeld mee, waarin aan ieder mens het streven naar maximale welvaart wordt toegeschreven en er voor de mens geen grenzen zijn in de schepping zelf, die dat streven onmogelijk maken.

Nu zijn we misschien meer ontvankelijk geworden voor de zin en betekenis van deze geboden. We zijn ons meer bewust dan voorheen dat het streven naar maximale welvaart een mens niet per se gelukkig maakt en dat grenzen in ons beslag op de schepping nodig zouden

kunnen zijn. De 'ecologische voetafdruk' van elke Belg is bijna twee keer zo groot als het gemiddelde in Europa. Als alle mensen zouden leven met die voetafdruk zouden er 4,3 'aardes' nodig zijn. De jacht naar welvaart kent ook miljoenen blijvende verliezers.

Het sabbatjaar in de staat Israël

De verplichting om het land elk zevende jaar braak te laten geldt alleen binnen het beloofde land, de kwijtschelding ook in de diaspora. In de vele eeuwen dat het Joodse volk in de diaspora leefde hebben de bepalingen tegenover het land in het sabbatsjaar dus geen praktische betekenis gehad.

Dat veranderde toen in het kader van de Zionistische beweging joodse boeren zich opnieuw gingen vestigen in Palestina. Orthodoxe joden wilden zich toen weer aan deze bepaling houden en hun aantal is sinds de stichting van de staat Israël enorm toegenomen. Er is onder hen veel discussie over de toepassing van deze bepaling. Er zijn uitwegen, zoals bijv. de tijdelijke verkoop van het land aan een niet-jood. Maar er zijn er ook die vinden dat het om het land gaat en niet om de eigenaar. Daarom willen ze alleen kopen en eten wat buiten Israël is geproduceerd. Op de markt, in restaurants en hotels en ook voor het Israëlisch leger is het in een sabbatjaar dus erg belangrijk om te weten waar voedsel en andere natuurproducten vandaan komen.

Frans VAN DER SAR

Studiefonds *Ik help een kind*

Wie helpt mee om jongeren van onze partnerkerk in Rwanda (EPR) kansen op een betere toekomst te geven?

Een secundaire studie geeft meer kansen op werk of een vervolgstudie!

We kunnen al jaren rekenen op giften van individuele donateurs en VPKB gemeenten in Vlaanderen, Wallonië en Brussel. Daar zijn we erg blij mee! Mogen we dit jaar ook (weer) op u rekenen? **Alvast hartelijk bedankt!**

Uit dit studiefonds ontvangen jongens en meisjes tijdens hun secundaire studies financiële steun.

Ons streefbedrag voor 2014 is 39.000 euro. We zijn goed op weg, maar we zijn er nog niet! In november verschijnt de nieuwe **nieuwsbrief!**

Dankzij het studiefonds haalden Cesarie Uwimana en Jeanette Furala hun diploma secundair onderwijs in december 2013!

Contact: Greet Heslinga (greetheslinga@skynet.be)

Uw bijdrage kunt u storten op een speciale rekening voor dit project van Protestantse Solidariteit
Iban: BE15 1259 3020 4530
Bic: CPHBBE75
Brogniezstraat 46,
B-1070 Brussel
o.v.v. Ik help een kind
(Fiscaal attest vanaf 40 Euro)

www.protestantsesolidariteit.be
projecten Ik help een kind

Noodkreet uit Syrië

Wanneer we deze dagen nieuws over Syrië vernemen dan gaat dat vooral over de strijd tegen Islamitische Staat. Toch mogen we het onnoemelijke leed dat de burgerbevolking wordt aangedaan niet uit het oog verliezen. Zo'n drie miljoen inwoners van Syrië zijn het land ontvlucht. Het merendeel daarvan is ondergebracht in vluchtelingenkampen in omliggende landen. Meer dan de helft van die vluchtelingen bestaat uit kinderen. Binnen Syrië zijn zo'n 6,5 miljoen mensen ontheemd en op de vlucht voor geweld. Er is grote nood aan de meest elementaire levensbehoeften zoals eten en drinken, water, onderdak, kleding, dekens en medische hulp. De hulp aan vluchtelingen binnen Syrië wordt nog eens extra bemoeilijkt door de gevechten die het vaak onmogelijk maken dat hulpgoederen de slachtoffers bereiken. Het is ook zeer zorgwekkend dat, nu we het vierde jaar van het conflict in Syrië ingaan, er onder donoren een zekere 'hulpmoedigheid' lijkt te ontstaan. De Verenigde Naties heeft al verschillende keren gewaarschuwd dat de bereidheid om humanitaire hulp te geven afneemt. Dit terwijl de behoeften alleen maar groter worden, zeker nu de winter voor de deur staat.

Oproep

Tegen deze achtergrond stuurde de Raad van de Evangelische Gemeenschap in Syrië en Libanon in september een brandbrief naar kerken over de hele wereld. Volgens de Raad, met veel leden uit de reformatorische en baptistische kerkfamilies, grenst wat er in Syrië gebeurt aan genocide. Christenen, Yezidi's, Koerden en gematigde Moslim gemeenschappen vormen belangrijke doelwitten voor Islamitische Staat. Zij worden gekidnapt, gemarteld en vermoord.

De Raad doet daarom een urgente oproep aan kerken in de wereld deze zaken aan te kaarten bij hun regeringen en al het mogelijke te doen om de hulp aan de regio op te voeren.

Reactie VPKB

Als reactie op deze noodkreet uit Syrië en Libanon schreef de voorzitter van de Synodale Raad, ds. Steven Fuite, op 26 september, een brief aan toenmalig premier Di Rupo. In deze brief maakte ds. Fuite de Belgische regering deelgenoot van de stijgende verontrusting waarmee de VPKB de laatste tijd de ontwikkelingen in Syrië en noord Irak volgt. Verwijzend naar de brief van de Raad van de Evangelische Gemeenschap in Syrië en Libanon, vroeg ds. Fuite de Belgische regering de humanitaire hulp in de regio op te voeren en daarnaast een ruimhartig toelatingsbeleid toe te passen voor vluchtelingen uit de regio. Tegelijkertijd schreef ds. Fuite een brief aan de Protestantse kerken in Syrië en Libanon over de crisis in hun deel van de wereld. Als één lid van het lichaam van Christus lijdt, lijden alle leden. De zusters en broeders in het Midden Oosten kunnen ervan verzekerd zijn dat de VPKB en haar leden hen gedenken in hun gebeden.

Premier Di Rupo antwoordde op 10 oktober dat hij de bezorgdheid van de VPKB ten volle deelt, dat de regering besloten heeft de humanitaire hulp aan de vluchtelingen te versterken, en dat België zich heeft aangesloten bij de internationale actie tegen de terroristische organisatie Islamitische Staat.

Inzameling

Ook kondigde de voorzitter van de Synodale Raad aan dat de VPKB een inzamelingsactie zal organiseren voor Syrië. Protestantse Solidariteit is bereid gevonden haar rekeningnummer open te stellen voor het ontvangen van giften. De opbrengst van de collecte zal overgemaakt worden aan ACT (Action by Churches Together) voor hun humanitaire hulp activiteiten in Syrië en de omliggende landen. Leden van de VPKB wordt opgeroepen gul te geven. Het zou daarnaast heel mooi zijn wanneer de verschillende VPKB gemeentes, als reactie op de noodkreet van onze zusters en broeders in Syrië en Libanon, een speciale collecte zouden willen houden voor humanitaire hulp in de regio; de nood is enorm groot.

Het te gebruiken rekeningnummer van Protestantse Solidariteit is:

IBAN BE37 0680 6690 1028
BIC GKCCBEBB

Vermeld bij de overmaking van fondsen: "Urgentie Syrië".

Voor giften vanaf 40 euro wordt een fiscaal attest geleverd.

Rob VAN DRIMMELEN
Secretaris Commissie Kerk in de Samenleving

VRT, zondag 9 november 2014
Eén: 9.40 uur
Canvas: laat avond

Detty Verreydt

Schrijfster tussen fantasie en werkelijkheid

Sinds haar studententijd woont Detty in **Leuven**. Ze heeft een dertigtal kinder- en jeugdboeken op haar naam staan, gelauwerd met de **Boekenleeuw**.

Voor haar laatste jeugdboek **Niet Welkom** verzamelde ze familieverhalen uit de **Eerste Wereldoorlog** en dook ze in de oude doos voor foto's en postkaarten.

Haar fantasie put ze uit de werkelijkheid met haar kinderen, maar ook uit de confrontatie met verlies en ziekte en uit haar contacten met mensen in armoede.

Een vrolijk verhaal van een optimistische schrijfster.

Realisatie: David De Decker,
david@dddproductions.be
tel: 0495 412 473

Productie: Antoinette Panhuis
antoinette.panhuis@outlook.be
tel: 02 230 52 22

PROTESTANTSE OMROEP vzw
HUIS VAN HET PROTESTANTISME
Brogniezstraat 44, 1070 Brussel
www.vpkb.be

Zondag 16 november 2014

VRT, EEN, 10 uur
Eredienst vanuit de kerk in Turnhout
adres: Steenweg op Gierle 188
2300 Turnhout
contact: A. Middag
Veestraat 4, 2360 Turnhout
tel: 014 41 75 79
fax: 014 88 80 97

Woensdag 19 november 2014

Radio 1 om 20:03
Stap uit je rol!
Bert BEUKENHORST

De kerk als rustplaats, ook voor jonge mensen

Aan het begin van het schooljaar duikt de vraag onvermijdelijk weer op: hoe verovert de Kerk een plaatsje in de agenda van jongeren, van kinderen en hun ouders? En een simpel, eenduidig antwoord is er niet. Een online discussie vormde de aanleiding om enkele gedachten hierover op papier te zetten. Want het is en blijft een lastig thema, die drukke tieners, kids, ouders en hun programma.

Concurrentie om de tijd van jongeren is in alle sectoren voelbaar. *Wat kan de Kerk dan bieden dat anderen niet hebben?* We zullen wellicht nooit de *club* met het coolste programma worden, hoewel leuke werkvormen natuurlijk bijdragen aan een aangename sfeer en groepsgevoel. Maar misschien wel een plek waar je met je vragen terecht kunt, een plek waar je uitgedaagd wordt om over keuzes na te denken. Een plek met een stukje herkenning van hoe je in het leven staat en waar je rust kunt vinden misschien? Zo'n plek voor hen creëren vraagt een gevoeligheid en openheid voor de vragen die tieners en jongeren bezig houden, en antwoord in een begrijpelijke taal. Maar ook rust in jezelf. In hoeverre kun en wil je echt tijd en aandacht vrij maken voor hen, zoek je zelf je Bron voor je er hun over vertelt? Rust vinden in de drukte van het bestaan is ook voor tieners en zelfs kinderen al een thema: wie of wat is je rustplaats? Gebed kan hierin een belangrijke rol spelen. Leren bidden helpt immers om je geloof levend te houden en rust te vinden om hiermee bezig te zijn. Er zijn heel veel creatieve manieren van bidden te bedenken, zie voor inspiratie ook www.projop.be.

Waarom kan een kerk inspelen op de drukke agenda's?

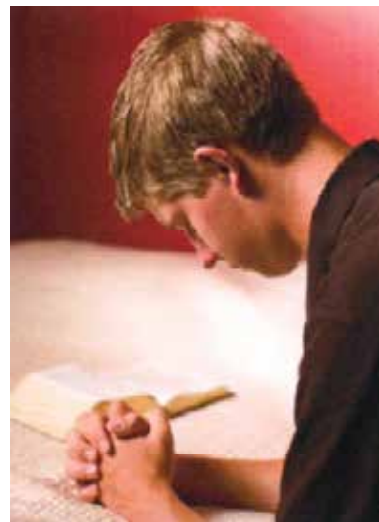
Enkele tips. Lukt het niet om één moment te vinden, ga dan voor twee vaste momenten, bijvoorbeeld een zondag en een weekavond in de maand. Zo is er dubbel kans om jongeren te bereiken. Rekening houden met het (openbaar) vervoer is ook een aspect. Ouders betrekken en hen bewust maken van het belang van ook in geloof leren is er nog een. Thematisch werken maakt het makkelijker aan te sluiten bij hun leefwereld. Ook vertrekkend vanuit een leesrooster kun je thema's koppelen aan je gesprek. Al deze dingen worden gemakkelijker als je de tijd neemt een band met hen op te bouwen. En dat brengt ons bij het volgende: een heel efficiënt programma van een uurtje met veel inhoud lijkt misschien aangewezen, maar staat haaks op de kerk als rustplaats, als ontmoetingsplaats, als plek waar je welkom bent om ook gewoon even te zijn en niet alleen te leren. Tijd om binnen te komen, te *landen* en om te blijven plakken is

niet te onderschatten. Bewust kijken naar wat er leeft in de groep of bij de persoon met wie je praat, in plaats van gewoon je programma af te lopen, is zeer waardevol. Wees present: laat jongeren weten, door een klein praatje na de dienst, een berichtje met hun verjaardag, een 'comment' op hun Facebookpagina, door iemand die niet kan komen een boekje mee te geven: ik ben er voor je.

Is dit immers niet wat God ons voorleeft: Ik zal er zijn voor jou? Ook als je nu de voetbal laat voorgaan of als je gaat studeren, of als je me even beu bent? Ik zoek je steeds weer op. Het past niet bij het denken van vandaag, present zijn is niet economisch interessant. Maar misschien is het wel ons 'unique selling point', iets daarvan te laten voelen, richtingaanwijzer te spelen: Hij is er, Zijn deur staat altijd open. Ook voor jou, lastige tiener met je drukke programma.

Maria EUWEMA,
Jeugdwerkondersteuner ProJOP.

Indienstneming

10 november 2014: de heer Xavier Moser zal ons team van de boekbouding versterken. Wij wensen hem veel succes bij zijn nieuwe job.

Bevestigingsdienst

23 november 2014: bevestiging van ds. Bernard Dernoncourt in Quaregnon. Wij wensen hem veel succes bij zijn nieuwe opdracht.

De deur

Op de cover van de vorige editie, gewijd aan het 175-jarig jubileum van de Synode stond een deur. Een mooie deur, dat zeker, een mooie foto ook, maar wat had die deur nu met dat jubileum te maken? Slimmeriken onder u hebben het antwoord gevonden op de achterzijde van hetzelfde nummer: dit is de deur van de Lombardstraat nr. 11, de plek waar de oprichtingsvergadering had plaatsgevonden.

Ik bleef toch een beetje op mijn honger zitten met dat antwoord. Met hoevelen waren ze? Wie woonde daar? en wat hebben ze precies gedaan?

Een kort onderzoekje leverde volgende antwoorden op:

- Ze waren met 13 (7 ouderlingen, 6 predikanten).
- Ze waren te gast bij dhr. Guillaume-Chrétien Rahlenberg, een Duitse ondernemer (gedoopt als *Johann Heinrich Wilhelm Christian*) die al onder Napoleon zich in Brussel had gevestigd en een fabriek had in Dalhem. Hij was ook bankier en resideerde op de Lombardstraat (hoe toepasselijk!). Sinds zijn aankomst in Brussel en tot zijn dood in 1849 was hij een steunpilaar van de Protestantse kerk aldaar.

Zij bogen zich op 22 en 23 april over de ontwerpstatuten van de synode in oprichting en zonden de definitieve versie naar de bevoegde minister. Dit document werd aanvaard als stichtingsakte van de 'Bond van Kerken' en op de eerste officiële zitting onderschreven 16 kerkgemeenten deze statuten. Meer info stond in het aprilnummer van dit jaar, te raadplegen op www.kerkmozaiek.be

Dick WURSTEN

Kerk in de Samenleving

De Commissie *Kerk in de Samenleving* van de VPKB (KidS) is op zoek naar iemand,:
die geïnteresseerd is in vragen rond klimaat/milieu /ecologie/duurzaamheid;
die enige deskundigheid heeft op dit terrein;
die daarbij ook bereid is om lid te worden van deze commissie.

Deze oproep wordt gedaan met het oog op de voorbereidingen van de grote VN-Klimaatop in Parijs (november 2015).

De Conferentie van Europese Kerken (CEC) engageert zich namens de lidkerken sterk om tot de noodzakelijke veranderingen te komen.

Met name de Protestantse Federatie in Frankrijk heeft hier een actieve rol.

Als commissie van de VPKB willen we onze bijdrage leveren aan een brede bewustwording in aanloop naar deze klimaatop.

Het staat hoog op onze agenda voor het komende jaar.

De commissie KidS bestaat uit een goed samenwerkend team van 8 mensen. Desalniettemin missen we iemand, die thuis is op de genoemde terreinen. Er wordt gemiddeld één keer per maand vergaderd in het *Huis van het Protestantisme*, Brogniezstraat 44, Brussel.

Wie geïnteresseerd is en/of meer informatie wilt, kan contact opnemen met de moderator Vincent Dubois (tel.04-253 04 78, e-mail: vincentamdubois@skynet.be) of met Rob van Drimmelen (tel. 02-660 98 34, e-mail: vandrimmelen.krabbe@numericable.be)

'MIDDLE EAST OF EDEN'

Contact en info:

Huis van het Protestantisme
Verenigde Protestantse Kerk in België
Brogniezstraat 44
1070 BRUSSEL

Voorzitter

ds. Steven H. Fuite:
synodevoorzitter@vpkb.be
02/511.44.71

Secretariaat

Bea Baetens:
synodebureau@vpkb.be
02/511.44.71 of 02/510.61.70 (rechtstreeks)

Jurgen Renders:
unipobel@skynet.be
02/511.44.71 of 02/510.61.79 (rechtstreeks)

Boekhouding

Xavier Moser
finance.epub.vpkb@skynet.be
02/ 510.61.76
of
Micheline Tshilemb:
assistant.epub.vpkb@skynet.be
02/510.61.75

Protestants-Evangelisch Godsdiensonderwijs

Christine van Belle:
pgo-erp@skynet.be
02/510.61.73

Verenigde Protestantse
Kerk in België
vpkb.be

Colofon

Verantwoordelijke uitgever

ds. Steven FUIITE

Redactieteam

Annet Sinnema-Buurman
ds. Ernst Veen
dr. Dick Wursten
Jurgen Renders

Redactieadres:

Brogniezstraat 44 - 1070 Brussel
tel.: +32-(0)2-511 44 71
fax.: +32-(0)2-510 61 74
E-mail: kerkmozaiek@vpkb.be

Website :

<http://www.vpkb.be>

Prijzen Kerkmozaïek

- Individueel abonnement: 20,00 euro
- Groepsabonnement: 15 euro (vanaf minimaal 5 exemplaren naar éénzelfde adres)
- Steunabonnement: 25,00 euro

Vorige nummers Kerkmozaïek

<http://www.kerkmozaiek.be>

Storten

kan op onderstaand nieuwe rekeningnummer van de
Verenigde Protestantse Kerk in België
Brogniezstraat 44 - 1070 Brussel
ING BE06 3100 0835 5022

De redactie behoudt zich het recht voor om bepaalde artikelen niet te publiceren, indien nodig in te korten en/of redactioneel te bewerken. Zij is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de artikelen en slechts ten dele voor de stijl. Organisaties en tijdschriften, niet behorend tot de VPKB, die artikelen uit het maandblad Kerkmozaïek geheel of gedeeltelijk wensen over te nemen of te bewerken, dienen dit schriftelijk aan te vragen op het redactieadres. Wat betreft de richtprijs voor advertenties kunt u zich wenden tot de redactie. Zij behoudt zich het recht voor om deze al dan niet te plaatsen.

Sluitingsdatum volgende Kerkmozaïek:

4 november 2014.